

הפצת תורתו ומשנתו של מרן רבינו עובדיה יוסף זלה"ה • תפעול ציונו הקדוש של מרן זיע"א • המפעל האדיר "הלימוד הווימי בתורת מרן" • ירחון תורני "קובץ בית יוסף" • גמ"ח להשאלת ספרי מרן והכנסתם לשיבות וכוללים • "ערוץ מרן" - שידורי תורה ויהדות 24 שעות • שיעורי תורה ונכסים • גליון שבועי בעברית ובאנגלית

לתרומות חייגו:

*8759

www.moreshet-maran.com

מרן מוציא זעזעאל

לעילוי נשמת

שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

פרשת כי תצא

יג אלול תשפ"א תשפ"א | גיליון מס' 373

יו"ל בסיוע המשרד לשירותי דת

אמרותיו

"פרי אדמתך וכל יגיעך יאכל עם אשר לא ידעת" (כח, לג).

כתב מרן פוסק הדור זצוקלה"ה (מאור ישראל - דרושים, עמוד קפא):

מספרים שהרמב"ן כאשר בא מספרד אל ארץ ישראל, וראה את השפע הרב הנמצא בפירות ארץ ישראל, שהם טעימים ועסיסיים ומתוקים כדבש, נצטער הרבה, איך הארץ הקדושה נותנת את פרותיה העסיסיים לישמעאלים?

אך אחר כך נתיישרה דעתו, ואמר כי אדרבה מזה גופא תתנחם נפשו. ונתן משל על זה לאשה מינקת שהתינוק שלה חלה במחלה קשה ונלקח אל בית החולים, הנה האשה בכל מאמצי כוחה תבקש תרופה שלא יפסק החלב ממנה, כדי שאחר שיחזור בנה תוכל להמשיך להניק אותו.

אך אם חס ושלום ימות הילד ואבדה כל תקוותה, אז תשתדל בכל מאמצי כוחה שיפסק החלב ממנה, כי למה לה אותו עוד? והנמשל, כן הדבר אנתנו, אם היה בדעת ה' יתברך ח"ו לעזוב אותנו לנצח מבלי להשיב שבותינו על אדמתו, היה מסיר את השפע מהארץ, אך מאחר שאנו רואים כי עוד לא פסק ולא חדל השפע, זאת לנו לעד נאמן שישוב ה' את שבותינו, להשיבנו על אדמתו לאכול מפריה ולשבוע מטובה.

זה שאמר: "כי ניחם ה' ציון, ניחם כל חורבותיה, וישם מדברה כעדן" - שהיה ראוי להיות מדבר שמם, ובכל זאת שם אותה כעדן, ומזה ראייה כי ששון ושמחה עוד ימצא בה...

(משוש תבל-דברים, עמוד שמוט).

משלחן הראשון לציון

למה מברכים על קבוקים "בורא מיני מזונות"?

בס"ד, ג' אלול תשפ"א, 2-1756/פ"א

לכבוד היקר והנעלה, כש"ת ה"ה רפאל חיימוב נ"י שלום רב,

מה ששאל אודות בוטנים אמריקאים (קבוקים) מדוע מברכים עליהם בורא מיני מזונות הרי עיקר היצור שלו הוא עבור הבוסן ונקרא גם בוטן אמריקאי, והצפוי הוא מועט לתת רק טעם.

הנה ז"ל מרן בשלחן ערוך (או"ח סי' ר"ח סעיף ג') כשנותנים קמח לתוך שקדים שעושים לחולה, אם עושים כן כדי שיסעוד הלב, מברך בורא מיני מזונות. ואם לדבק בעלמא אינו מברך בורא מיני מזונות. וטוב להחמיר ולגמעו בתוך הסעודה לאחר ברכת המוציא.

ע"כ. והיינו דאם נותנים הקמח במטרה כדי לסעוד, אפילו אם הקמח הוא מיעוט אינו בטל ברוב, שהרי הקמח הוא מחמשת מיני דגן, והשקדים בטלים לגבייהו. אבל אם נותנים הקמח לדבק בעלמא, בזה הקמח בטל לגבי השקדים. ומכל מקום כתב מרן שטוב להחמיר ולגמעו בתוך הסעודה, משום דבמעשה השקדים הדרך לעשותו נמי לסעוד. ולכן קשה לשער אם היתה כוונתו רק לדבק, וע"כ טוב להחמיר. וע"ש

בס"ז דאף שבשאר דברים אזלינן בחר הרוב, הכא גרע טפי, שאינם בכלל מאכל כלל, כיון שאינם אלא לדבק. וכתב, שלפי זה הלעיק"ך שהם עשויים בשביל הדבש והבשמים, ממילא הוי הקמח רק לדיבוק בעלמא, ואין לברך עליהם בורא מיני מזונות. אלא שסיים שאין להקל בכך, כיון שיש לו הנאה חשובה מצד הריבוי, וכנראה שמתעם זה כתב מרן בשלחן ערוך שטוב להחמיר ולגמעו בתוך הסעודה. וכתב בבאר היטב, דמאכל שעושים מביצים וצוקר, וכשמשימים אותו על האש, נותנים בו קמח, נראה דבטל לגבי הביצים

והצוקר, שאין נותנים לתוכו קמח כי אם לדבוק ולהקפותו. ואין מברכין עליו אלא שהכל. אבל ממה שכתב הרב הפרי חדש (יורה דעה סימן קיב ס"ק יז) על הקיפויי דהיינו שלוקחין תירוש ומרתיחין אותו על האור, ומערכין עמו קמח ומתעבה, והתירוש מרובה על הקמח, דמברכין בורא מיני מזונות, כיון דמלבד ממה שמדבק ומקפה התערובות, מכשירו ומתקנו נמי לאכילה. וכן פסק בספרו מים חיים (סימן ה) וכן כתב מהר"א יצחקי בשו"ת זרע אברהם (סימן יא). אם כן הכא נמי כיון שמלבד ממה שמדבק מכשירו לאכילה, ונותן בו טעם, מברך בורא מיני מזונות. ואומרים שהציפוי הוא כמעט חמשים אחוז, ואינו רק שכבה דקה לגוי ומראה.

וז"ל מרן זיע"א: בוטנים אמריקאים (קבוקים) המצופים בקמח שהוא מחמשת מיני דגן, (ולפי מה שנמסר לי שיעור הקמח שבציפוי הוא כשיעור הבוטן), ברכתם בורא מיני מזונות, שכל שיש בו מחמשת המינים ברכתו בורא מיני מזונות. ולא דמי למ"ש הפרי מגדים (סי' רד א"א ס"ק כה), שהשקדים החמופים צוקר, ברכתם בורא פרי העץ, שהציפוי בצוקר לא מעלה ולא מוריד, ואפילו הצוקר הוא הרבה יותר מהפרי, מ"מ הפרי עיקר. וכן כתב האליה רבה (סי' רד ס"ק יז) בשם שירי כנה"ג. ע"ש. (וע' בשו"ת מעט מים סי' כ אות טו, ובספר בן איש חי פרשת פינחס סעיף טו), דשאני הכא שהציפוי הוא דגן מחמשת המינים, וקי"ל כל שיש בו מחמשת המינים ברכתו במ"מ. (ש"ע סי' רח סעיף ב). ואם אכל שיעור כזית, מברך אחריו "על המחיה". (וע' בספר ברכת ה' ח"ג עמוד שלו).

בברכת התורה, יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל

למסירת שמות לתפלה על ציונו של מרן: *8759 • מעוניין לקבל את העלון מידי שבוע למייל? office@moreshet-maran.com

כל ספרי מרן רבינו עובדיה יוסף זלה"ה ומרן הראש"ל רבינו יצחק יוסף שליט"א

לרכישה באתר "מורשת מרן שופס"

shops.moreshet-maran.com

מפומים לכל הארץ עם הבית!

להורדה סרקו את הברקוד

אתר "מורשת מרן" עכשיו באפליקציה!

הדלקת נרות וקבלת שבת

(מתוך חזו"ע שבת א')

א. הדלקת הנרות לכבוד שבת צריכה להיות במקום האוכל או במקום שרגילים להשתמש בו, אבל אם מדליקה את הנרות במקום שאין משתמשים בו, שאינו מקום חיוב, אין ההדלקה מועילה.

ב. אשה חולה או יולדת ששוכבת במטת חוליה, יכולים להביא לפנייה את הנרות ולהניחם על כסא או על ספסל, והיא תברך ותדליק, ויכולים אחר כך לקחת אותם משם, ולהניחם בחדר האוכל.

ג. מי שנתאחר בערב שבת לבוא להתפלל מנחה בבית הכנסת, עד לאחר שהקהל שבבית הכנסת קבלו שבת על ידי אמירת "בואי כלה", ו"מזמור שיר ליום השבת", לא יתפלל מנחה באותו בית הכנסת, ואפילו עדיין היום גדול, שמאחר שעשאוהו קודש לא יעשנו אצלם חול ע"י תפלת מנחה של חול, אלא יצא חוץ לבית הכנסת ויתפלל מנחה של חול. במה דברים אמורים כשלא ענה ברכו עם הצבור, אבל אם ענה ברכו עם הצבור, נחשב לו הדבר כקבלת שבת, ואינו יכול להתפלל מנחה של חול כלל, אלא יתפלל ערבית שתיים של שבת. הילכך הנכנס לבית הכנסת בערב שבת ומצא שהצבור עונים "ברכו", לא יענה ברכו עמהם, מפני שאחר שיענה ברכו אסור לו להתפלל תפלת מנחה של חול.

ד. אם בא לביהכ"נ סמוך לזמן קבלת שבת, מותר לו להתפלל מנחה של חול בביהכ"נ, אע"פ שבעודו מתפלל יקבלו הצבור את השבת, אין בכך כלום, הואיל והתחיל בהיתר. ואפי' אם היה יודע שבאמצע תפלתו יקבלו הצבור את השבת, שפיר דמי.

ה. אם שכחה להדליק את האור לכבוד שבת, ונזכרה "בבין השמשות", מותר לה לומר לגוי להדליק חשמל והנרות להאיר את הבית לכבוד שבת, ולא תברך כלל. ואם שכחה להדליק נרות שבת של שמן ושל שעוה, אבל החשמל היה דלוק, אין לה לומר לגוי להדליק נרות שמן בשמן או בשעוה, כיון שהבית מואר, ואמירה לגוי שבות.

ו. המנהג עתה שכאשר אומרים הצבור בסוף לכה דודי "בואי כלה", היא קבלת שבת גמורה, ואסורים בכל המלאכות.

האם יש לאדם להשכיר את הבניין שברשותו לתלמוד תורה, או עבור מקום תפלה ופעילות לנוער

בס"ד. כז טבת תשמ"ח

לכבוד היקר והנעלה עו"ד... הי"ו ירושלים.

שלום וישע רב וכת"ס.

בדבר שאלתו אודות מבנה המיועד להשכרה, אם יש להעדיף להשכירו לתלמוד תורה חדש העומד לקום בשכונת בית וגן, על ידי צוות תלמידי חכמים יראי-שמים, או להשכירו עבור מקום תפלה ופעילות לנוער בשעות הערב.

אין ספק שיש להעדיף במקרה זה להשכיר את המבנה עבור הקמת תלמוד תורה חדש, שיש בו חשיבות גדולה מאד, כמאמר חז"ל (פאה פ"א) ותלמוד תורה כנגד כולן. ועל פי ההלכה יש להעדיף זאת על פני מקום תפלה, וכבר אמרו בגמ' שבת (ק"ט): "אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן", וכן אמרו בגמ' מועד קטן (ט): "ובירושלמי ריש מסכת פאה איתא, גדולה תורה שאלמלא התורה לא נתקיימו שמים וארץ, שנאמר: "אם לא בריתי יומם ולילה, (היא התורה שנאמר בה: והגית בו יומם ולילה)" חוקות שמים וארץ לא שמת". ומצות תלמוד תורה שקולה כנגד כל המצות כולן, וככתוב, "יקרה היא מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה", שאפילו חפצי שמים אינם שווים כמו התורה"ק.

והנני לברכו שחפץ ה' בידו יצלח להגדיל תורה ולהאדירה, וזכות המצוה תעמוד לו בבריאות איתנה ונהורא מעליא, באורש וכובוד שובע שמחות וכל טוב.

בברכת התורה,

עובדיה יוסף

הנהגותיו

עובדות מהנהגותיו והליכותיו
של מרון רבינו זצוקללה"ה

כל רז לא אניס ליה

באחד הימים נתעורר דיון הלכתי בענייני אישות באחד מבתי הדין לעדת בני אשכנז בירושלים, והדיינים ניסו למצוא איזה מקור בפוסקים למקרה הנידון לפנייהם ולא מצאו.

אחד הדיינים הציע שיפנו אל מרון פוסק הדור זיע"א לשאול את פי קודשו בנידון, כי מסתמא דעתו בענין ברורה. אך שאר הדיינים דחו את הצעתו זו בטענה כי לא נאה שדיינים מכובדים ומפורסמים יבואו לשאול אודות מקורות בהלכה!

כעבור כמה ימים הזדמן לאחד מן הדיינים הללו להשתתף בחתונה שמרון זיע"א היה המסדר חופה וקידושין. לאחר החופה, ניגש הדיין אל מרון זיע"א והציע בפניו את הנידון ההלכתי שמתחבט בו בית הדין. מרון עמד חושב כמה שניות, ולאחר מכן החל להרצות בפניו כמה וכמה שמוות שו"תים שעוסקים ומדברים בענין שהגיע לפנייהם, ואף הוסיף וציין לו את הסימונים והסעיפים במדויק. מיותר לציין שהדיין היה נרעש ונדהם מגודל בקיאותו של מרון זיע"א.

(משוש תבל).

